

nieuwsbrief

van het Benedenscheldebekken
nummer 3, mei 2012

Naar een integrale aanpak voor de Benedenvliet

Het deelbekken van de Benedenvliet wordt geconfronteerd met een complexe problematiek: sterke verstedelijkingsdruk en wateroverlast, sterk verdund afvalwater op de rioolwaterzuiveringsinstallatie gecombineerd met frequente overstorten in het hele stelsel, de waterkwaliteit die stagneert ondanks een rioleringsgraad van meer dan 90%. Het is duidelijk dat de betrokkenen actoren de handen in elkaar moeten slaan om dit op te lossen. Het bekkensecretariaat bracht de betrokkenen samen in de werkgroep Benedenvliet, die in november 2009 werd opgestart.

De werkgroep lijstte eerst de oorzakelijke problemen zo accuraat mogelijk op en bepaalde daarna de remediërende ingrepen via een iteratief proces van definiëren en modelleren van mogelijke oplossingen. Het gaat hierbij om een ruim scala van maatregelen: aanleg van bergingsgebieden, plaatsen van terugslagkleppen op omgekeerd werkende overstorten in combinatie met de aanleg van een bypass van de Benedenvliet onder de A12, aanleg van RWA-assen,...

De verschillende waterbeheerders engageren zich om de projecten zo snel mogelijk te realiseren. De eerste projecten zitten inmiddels in de pijplijn. Zo is door de provincie Antwerpen de aankoopprocedure gestart voor de realisatie van een overstromingsgebied langs de Kleine Struisbeek ter hoogte van de duiker onder de Doornstraat. De Vlaamse Milieumaatschappij bereidt het ontwerp van de bypass onder de A12 voor.

De werkgroep Benedenvliet volgt in opdracht van het bekkenbestuur de realisatie van de verschillende ingrepen op. De doelstelling van dit speerpuntgebied n.l. realiseren van een sterke verbetering in de waterkwaliteit tegen 2015, ligt dan ook binnen handbereik.

AMORAS - een toekomstgerichte oplossing voor het slib uit de Antwerpse haven

Om een blijvende toegang tot de Antwerpse haven te garanderen moet de Vlaamse Overheid ervoor zorgen dat de diepgang in de maritieme toegang op peil blijft. Hiertoe moet jaarlijks ongeveer 500.000 ton droge stof onderhoudsbaggerspecie verwijderd worden. Op ruimtelijk vlak is een verzadigingspunt bereikt voor de berging van die continue aanvoer. Ook maatschappelijk en milieutechnisch zijn de oude bergingstechnieken niet langer aanvaardbaar. Om dit op te vangen is een permanente en duurzame oplossing gecreëerd: het AMORAS-project.

Bron: THV SeReAnt

AMORAS staat voor Antwerpse Mechanische Ontwatering, Recyclage en Applicatie van Slib en bestaat uit een uniek slibverwerkingssysteem van 12 membraankamerfilterpersen met een waterzuiveringsinstallatie, waarbij de verschillende fracties maximaal hergebruikt worden. Doordat de baggerspecie via een pijpleiding en de restfractie via transportbanden verloopt, komt er geen transport over de weg aan te pas. Op die manier worden er zo jaarlijks 30.000 vrachtwagenritten vermeden. De filterkoeken die overblijven na mechanische ontwatering worden aan land geborgen in het havengebied. Het filtraatwater wordt na zuivering terug geloosd in de havendokken.

De AMORAS-installatie werd eind 2011 in gebruik genomen voor een minimale exploitatieperiode van 15 jaar. Het ambtelijk bekkenoverleg en de bekkenraad van het Benedenscheldebekken brachten op 2 maart een bezoek aan dit vernieuwende project.

Meer info op www.amoras.be

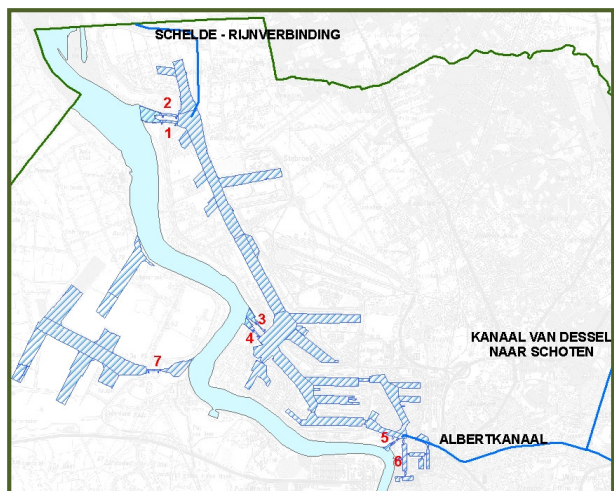
Werk aan de sluis!

2500 voetbalvelden – Het gebied dat door sluizen in en rond het rechteroevergedeelte van de Antwerpse haven op het waterpeil TAW 4.17 m. wordt gehouden is indrukwekkend: 1732 ha (de oppervlakte van 2500 voetbalvelden). Hierin zitten de havendokken en de panden van de aangrenzende kanalen (inclusief het Straatsburgdok, de dokken van Merksem en het Lobroekdok langs het Albertkanaal) tot aan hun eerste sluis. De haven van Antwerpen heeft op het rechteroevergedeelte 6 sluizen voor de verbinding tussen de havendokken en de Schelde.

Er zijn ook drie sluizen(complexen) naar het hinterland: het sluizencomplex in Wijnegem (Albertkanaal), de sluis in Schoten (kanaal Dessel–Turnhout–Schoten) en de Kreekraksluizen (Schelde–Rijnverbinding, Nederlands grondgebied). De Berendrechtlsuis is de grootste sluis ter wereld en blijft dat ook na de bouw van de nieuwe Panamasluizen. Ze kan containerschepen van 14.000 TEU (wat staat voor Twenty Feet Equivalent Unit) ontvangen.

Op het linkeroevergedeelte van de haven van Antwerpen is de Kallosluis de enige toegang tot de Waaslandhaven. Een tweede sluis is in aanbouw voor de verbinding tussen het Deurganckdok en de Waaslandhaven.

In het bekkenbeheerplan van het Benedenscheldebekken zijn dan ook heel wat acties gedefinieerd om deze sluizeninfrastructuur te onderhouden en aan te passen aan de hedendaagse behoeften vanuit de scheepvaart. Zo werden in 2011 twee belangrijke projecten afgerond: de Van Cauwelaertsluis werd aangepast aan de meerlagige containervaart (A2.1.10) en de wederopbouw en renovatie van de Kattendijkzeesluis werd afgerond (A2.2.4).

Figuur: Bekkensecretariaat

Nummer en naam sluis	Lengte (m)	Breedte (m)	Diepte (m)	Aard *
1 Berendrechtsluis	500	68	17	ZS
2 Zandvlietluis	500	57	17	ZS
3 Boudewijnsdijk	360	45	10,3	ZS
4 Van Cauwelaertsluis	270	35	9,83	BV
5 Rooyersdijk	180	22	6,41	BV
6 Kattendijkzeesluis	140	24	4,2	RV
7 Kallosluis	360	48	12,5	ZS

*ZS: Zeesluis; BV: Binnenvaartsluis, RV: recreatievaart

De Van Cauwelaertsluis ligt halverwege Antwerpen en Zandvliet en is voor de binnenvaart een belangrijke verbinding tussen de Schelde, de dokken en het Albertkanaal. Na meer dan 80 jaar dienst was de sluis toe aan een grondige renovatie. Toen de sluis in 1928 in dienst werd genomen, was het de grootste van Antwerpen. Ook nu nog zijn de afmetingen imposant: 270 meter lang, 35 meter breed en 14 meter diep.

Meer info op www.maritiemetoegang.be

De heropening van Kattendijkzeesluis geeft verdere impulsen aan de pleziervaart en de jachthavens in het Willemdok en het Kempisch dok in Antwerpen. Bovendien sluit de sluis, met haar grote historische waarde, perfect aan bij de opwaardering van het Eilandje. Met het uitvoeren van deze renovatie is de 150 jaar oude sluis opnieuw in ere hersteld.

Meer info op www.wenz.be

Het Benedenscheldebekken houdt u up to date

Sinds oktober 2011 heeft het Benedenscheldebekken eigen webpagina's, waar u voortaan informatie over en nieuws uit het bekken kunt terugvinden. U kunt er bijvoorbeeld de goedgekeurde fiches van de getoetste signaalgebieden raadplegen en het bekkenvoortgangsrapport 2011. Het bekkenvoortgangsrapport beschrijft de vorderingen van de acties in het Benedenscheldebekken, gerealiseerd dankzij de inzet van alle partners. Je vindt er ondermeer een stand van zaken van elke actie uit het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen.

U kunt de website consulteren via www.benedenscheldebekken.be. De website is onderdeel van de vernieuwde website voor het integraal waterbeleid (www.integraalwaterbeleid.be), waar u naast informatie over het Benedenscheldebekken ook informatie vindt over de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) en de andere Vlaamse bekkens.

In de kijker

Symposium 40 jaar De Kuifeend en de Grote Kreek

Op 25 mei vindt een minisymposium plaats met als thema '40 jaar natuurgebied De Kuifeend en de Grote Kreek, samenwerken aan unieke natuur'. De organisatie is in handen van Natuurpunt Antwerpen Noord vzw samen met de Provincie Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. Het natuurgebied 'De Kuifeend en de Grote Kreek' is een brokje unieke watergebonden natuur. Het natuurgebied is immers een internationaal belangrijk watervogelgebied midden in de Antwerpse haven (in het rangeerstation Antwerpen Noord) omsloten door industrie, containerterminals, drukke wegen, havendokken en de stortplaats Hooge Maey. Niet meteen zo vanzelfsprekend! Een eerste bezoek aan De Kuifeend is voor vele bezoekers dan ook één vol verwondering en ongeloof. Het gebied herbergt een groot aantal broedsoorten. Dit toont aan dat dit gebied, ondanks de niet evidente situering, toch de noodzakelijke rust, een gevarieerd voedselaanbod, zuiver water en geschikte broedgebieden biedt.

Foto: Wim Dekelver

Het symposium vindt plaats vanaf 13 uur in het Antwerpse Provinciehuis, Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen. Inschrijven is noodzakelijk via haven.natuurlijker@natuurpunt.be.

Brochure overstromingsgevoelig bouwen en wonen

Ook inwoners van overstromingsgevoelige gebieden kunnen en moeten hun steentje bijdragen om overstromingsschade zoveel mogelijk te beperken. Om hen te informeren, maakte de CIW de brochure "Overstromingsveilig bouwen en wonen, hoe kunt u uw woning beschermen tegen schade door overstromingen?". De brochure bevat handige tips over hoe burgers hun woning kunnen beschermen tegen wateroverlast.

De brochure wordt verspreid via de notariaten, immobiliënkantoren, bibliotheken en infoloketten van steden en gemeenten. Gemeenten krijgen ook de kans de brochure actief te verspreiden bij hun inwoners in effectief overstromingsgevoelig gebied. De brochure en een bijhorende webanimatie kunt u raadplegen op de website van de watertoets. De brochure kan ook gratis besteld worden bij het secretariaat van de CIW (secretariaat_ciw@vmm.be, tel. 053/726 507).

Nieuwe modules in de praktijkgids Water in de land- en tuinbouw

De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij heeft eind 2011 de praktijkgids Water in de land- en tuinbouw uitgebreid.

De digitale praktijkgids Water in de land- en tuinbouw is een hulpmiddel voor de land- en tuinbouwer om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit ervan. Zorgzaam omspringen met het beschikbare water en het beperken van verontreinigende emissies naar de bodem en het water zijn belangrijke voorwaarden voor een duurzaam ondernemerschap en draagt bij tot het nakomen van de Europese doelen om een goede chemische, ecologische en kwantitatieve toestand van de waterlopen en de grondwaterlagen te realiseren.

De praktijkgids reikt sectorgerichte tips en praktische instrumenten en technieken aan voor een duurzaam watergebruik in de verschillende sectoren. Naast de sectoren melkveehouderij en de substraatteelt in de

glastuinbouw komen nu ook de sectoren varkenshouderij, pluimveehouderij, vleesvee- en kalverhouderij, sierteelt openluchtgroenteteelt en fruitteelt aan bod. Daarnaast heeft de praktijkgids tot doel de land- en tuinbouwer te stimuleren om verder in te zetten op een vermindering van de bestaande emissies naar oppervlaktewater- en grondwater door op een correcte manier om te gaan met de afvalwaterstromen en efficiënt om te gaan met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

De praktijkgids Water in de land- en tuinbouw kan u raadplegen via www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater.

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen?

Stuur dan een e-mail met als titel 'uitschrijven' naar benedenschelde-sec@wenz.be.

Deze digitale nieuwsbrief wordt samengesteld door het bekkensecretariaat Benedenscheldebekken. Suggesties of andere opmerkingen kunt u bezorgen aan het bekkensecretariaat.

Contactpersoon: Evelien De Vylder, bekkencoördinator, T 03 224 67 09, benedenschelde-sec@wenz.be